

Inhoud

1.	Minimumnormen voor het houden van beren	2
2.	Minimumnormen voor het houden van katachtigen.....	3
3.	Minimumnormen voor het houden van knaagdieren.....	4
4.	Minimumnormen voor het houden van hoefdieren.....	6
5.	Minimumnormen voor het houden van buideldieren	10
6.	Minimumnormen voor het houden van paardachtigen	11
7.	Minimumnormen voor het houden van varkenachtigen	11
8.	Minimumnormen voor het houden van kleine carnivoren.....	12
9.	Minimumnormen voor het houden van overige diersoorten.....	14
10.	De bijzondere eisen	15
11.	Aanpassingen aan de minimumnormen voor primaten en zeezoogdieren.....	18
12.	Aanpassingen aan de algemene artikelen.....	20

1. Minimumnormen voor het houden van beren

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		opper- vlakte (m²)	hoogte (m)	opper- vlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Ailuropoda melanoleuca</i>	1	450	-	-	-	-	-	aa c d dd g+ hh(150) l nh(light) ns o on q ttt xxb xxc z1
<i>Ailurus fulgens</i>	1	40	3	-	-	20	-	aa d g(n+1) g+ hh(200) nh(light) ttt av(>1)
<i>Helarctos malayanus</i>	1	450	-	15	-	-	-	aa c d dd e(20) g+ hh(150) l nh(light) ns on q ttt xxb xxc z1
<i>Melursus ursinus</i>	1	450	-	15	-	-	-	aa c d dd e(10) g+ hh(150) l nh(light) ns on q ttt xxb xxc z1
<i>Nasua spec.</i>	4	80	2,5	10	2,5	25	2,5	aaa d dd e(12) h s(bi) tt x
<i>Potos flavus</i>	2	40	2,5	10	2,5	20	5	aaa d e(15) l s(bi) x
<i>Procyon lotor</i>	2	50	2,5	-	-	25	-	aa d dd l on x
<i>Tremarctos ornatus</i>	1	450	-	15	-	-	-	aa c d dd g+ hh(150) l nh(light) ns on q ttt xxb xxc z1
<i>Ursus americanus</i>	1	450	-	-	-	-	-	aa c d dd g g+ hh(150) l nh(light) ns o q ttt xxb xxc z1
<i>Ursus arctos</i>	1	600	-	-	-	-	-	aa c d dd g g+ hh(150) l nh(light) ns o q ttt xxb xxc z1
<i>Ursus maritimus</i>	1	1100	-	-	-	-	-	c d dd go hh(100) l nh(light) ns o+ q ttt xxb xxc z2 z3 av(1m)
<i>Ursus thibetanus</i>	1	450	-	-	-	-	-	aa c d dd g g+ hh(150) l nh(light) ns on q ttt xxb xxc z1

diersoort	aantal	bassin minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren		bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	bijzondere eisen
		oppervlakte (m²)	diepte (m)		
<i>Ursus maritimus</i>	1	100	3 op 50% van de vereiste oppervlakte van het bassin	100	u

2. Minimumnormen voor het houden van katachtigen

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Acinonyx jubatus</i>	1-2	500	3	10	2,5	200	10	a d e(10) k l m nh(light) ns xx(2) av(>1)
<i>Caracal caracal</i>	1	100	2,5	30	2,5			a d e(18) k l nh(light) av(>1)
<i>Felis chaus</i>	1	80	2,5					a d k l nh(light) av(>1)
<i>Felis chaus (k)</i>	1	50	2,5	30	2,5			a d e(18) k l nh(light) av(>1)
<i>Felis silvestris</i>	1	80	2,5					a d g k l nh av(>1)
<i>Felis silvestris (k)</i>	1	50	2,5	30	2,5			a d e(15) k l nh av(>1)
<i>Leopardus pardalis</i>	1	70	2,5	30	2,5			aa d e(18) f k l nh(light) av(>1)
<i>Leptailurus serval</i>	1	100	2,5	30	2,5			a d e(18) k l nh(light) av(>1)
<i>Lynx lynx</i>	1	150	3					a d g hh(200) k l nh(light) av(>1)
<i>Lynx rufus</i>	1	100	2,5					aa d k l nh(light) av(>1)
<i>Neofelis nebulosa</i>	1	30	3	30	2,8			aa d e(18) f k l nh ns ttt av(>1)
<i>Panthera leo</i>	2	750	5	40	2,5	150	20	a d e(10) h k nh(light) ns q xxbin(2) av(>1)
<i>Panthera onca</i>	1	200	3	10	2,8			aa d dd e(10) f k l nh(light) o+ q ttt av(>1)
<i>Panthera pardus</i>	1	200	3		2,8			aa d hh k l nh ns q ttt av(>1)
<i>Panthera pardus (k)</i>	1	200	3	10	2,8			aa d e(15) f hh k l nh ns q ttt av(>1) Ook binnen hh voorzien
<i>Panthera tigris</i>	1	550	5					a d dd g h k l nh(light) ns o+ q ttt av(>1)
<i>Panthera tigris (k)</i>	1	550	5	10	2,8			a d dd e(15) k l nh(light) ns o+ q ttt xxbin(2) av(>1)
<i>Prionailurus bengalensis</i>	1-2	50	3	30	2,5			a d e(15) f h(n+1) k l(150) nh(light) o q av(>1) Ook binnen l(150) voorzien
<i>Puma concolor</i>	1	200	3					aa d g k l nh(light) ttt av(>1)
<i>Uncia uncia</i>	1	200	3					aa d g k l nh(light) q ttt av(>1)

diersoort	aantal	bassin minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren		bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	bijzondere eisen
		oppervlakte (m²)	diepte (m)		
<i>Panthera onca</i>	1	30	1,20		variatie aan diepten
<i>Panthera tigris</i>	1	30	1,20		variatie aan diepten
<i>Panthera tigris (k)</i>	1	30	1,20		variatie aan diepten

(k: koudegevoelig)

3. Minimumnormen voor het houden van knaagdieren

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		opper-vlakte (m²)	hoogte (m)	opper-vlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Acomys spec.</i>	4			3,0			0,50	ccc dd e(20) g g+ h nh ooo
<i>Apodemus sylvaticus</i>	2			1,5	1,0		0,50	a c(20) ccc dd e(o) go g+ nh s(bu)
<i>Atherurus africanus</i>	2	20,0		10,0		10,0	5,00	a ccc dd e(18) g+ nh
<i>Callosciurus erythraeus</i>	2			7,0	3,0		2,50	aaa ccc d e(20) gh(150) g+ nh s(bu)
<i>Callosciurus prevostii</i>	2			7,0	3,0		1,75	aaa ccc gh(150) g+ nh ooo
<i>Castor spec.</i>	2	40,0		2,0		6,0	0,50	c(60) ccc go g+ nh o+ go: buis onder water
<i>Cavia aperea</i>	2			5,0			0,50	ccc d e(10) g g+ nh s(bu)
<i>Cavia magna</i>	2			5,0			1,00	ccc d e(10) g+ nh s(bu)
<i>Chinchilla lanigera</i>	4	15,0				0,5		a c(10) ccc e(17) g g+ h nh ooo s(bi)
<i>Cricetomys spec.</i>	1			4,0	2,0		4,00	a aa c(80) ccc dd e(15) go g+ nh ttt go: kunstmatige buis
<i>Ctenodactylus gundi</i>	3			6,0			1,00	a ccc d e(20) h nh
<i>Cuniculus paca</i>	1	30,0				30,0		c(80) ccc dd e(15) g go g+ h nh o ttt
<i>Cuniculus taczanowskii</i>	1	30,0				30,0		c(80) ccc dd e(15) g go g+ h nh o ttt
<i>Cynomys ludovicianus</i>	4	35,0				6,0		c(80) ccc dd go g+ nh ooo
<i>Dasyprocta spec</i>	2	30,0		5,0		10,0	2,50	ccc dd e(15) h nh ruw1 ruw2
<i>Dolichotis patagonum</i>	3	70,0				10,0		c(80) ccc dd e(10) h nh
<i>Erethizon dorsatum</i>	1	30,0						aa ccc e(o) g gh(150) l nh ruw2 ttt
<i>Heterohyrax brucei</i>	3	10,5	2,5	10,5	2,5	2,0	2,00	a ccc d e h nh
<i>Hydrochoeris hydrochaeris</i>	3	240,0		12,0		10,0	4,00	ccc e(10) h o+ x
<i>Hydromys chrysogaster</i>	2			10,0			3,75	c(50) ccc d dd e(18) go g+ nh o+ x
<i>Hystrix africaeaustralis</i>	2	40,0				15,0		c(80) ccc d dd e(18) g go g+ l s(bi)
<i>Hystrix cristata</i>	2	50,0				18,0		ccc d dd e(18) g go g+ h l s(bi)
<i>Hystrix indica</i>	2	60,0				22,0		c(20) ccc d dd e(18) g go g+ l s(bi)
<i>Jaculus jaculus</i>	2			6,0			1,00	c(40) ccc dd e(20) go g+ nh ooo
<i>Lagostomus maximus</i>	4	60,0				3,0		c(100) ccc d e(o) go g+ nh s(bi)
<i>Lemniscomys barbarus</i>	2			2,0			0,75	c(20) ccc dd e(20) g g+ nh
<i>Lemniscomys zebra</i>	2			2,0			0,75	c(20) ccc dd e(20) g g+ nh
<i>Marmota bobak</i>	4	60,0				10,0		c(80) ccc dd go nh
<i>Marmota marmota</i>	4	60,0				10,0		c(80) ccc dd go nh

<i>Marmota monax</i>	1	20,0				20,0		c(80) ccc dd go nh ttt
<i>Meriones unguiculatus</i>	4			3,0			0,50	c(40) ccc dd e(18) ggg go g+ nh ooo s(bu)
<i>Mesocricetus auratus</i>	1			1,0				c(40) ccc dd e(20) go g+ nh ooo s(bu)
								Uitgebreide bewegingsmogelijkheden, bv. tredwiel
<i>Myocastor coypus</i>	4	35,0				6,0		c(60) ccc dd e(0) go g+ n nh o+
<i>Myodes glareolus</i>	2			1,0	1,0		1,00	a c(20) ccc dd e(0) go g+ nh s(bu)
<i>Octodon degus</i>	4	6,0				1,0		a c(60) ccc dd g g+ nh ooo
<i>Ondatra zibethicus</i>	2	8,0				3,0		c(50) ccc d dd e(0) go g+ nh o+ s(bi)
<i>Pedetes capensis</i>	1	4,0		4,0		4,0	4,00	c(80) ccc d e(18) go l nh
<i>Phloeomys pallidus</i>	2			9,0	3,0		3,00	aa ccc d e(20) gh(150) g+ nh
<i>Phodopus campbelli</i>	2			1,0			0,20	c(20) ccc dd e(20) go g+ nh ooo s(bu)
<i>Phodopus roborovskii</i>	2			0,5			0,20	c(20) ccc dd e(20) go g+ nh ooo s(bu)
<i>Rattus norvegicus</i>	4			4,0	2,0		0,75	aa c(50) ccc dd e(5) go g+ nh o s(bu)
<i>Rattus rattus</i>	4			3,5	3,0		0,50	aa aaa c(20) ccc dd e(5) go g+ nh s(bu)
<i>Sciurus carolinensis</i>	3	13,5	3,0			3,0		aaa ccc gh(150) g+ nh ooo
<i>Sciurus lis</i>	1	7,5	3,0			2,5		aaa ccc d gh(150) g+ nh ooo ttt
<i>Sciurus vulgaris</i>	1	7,5	3,0			2,5		aaa ccc d gh(150) g+ nh ooo ttt
<i>Tamias sibiricus</i>	1	1,5	2,0			1,5		aaa c(30) ccc dd gh(100) go g+ nh ooo ttt
<i>Tamias striatus</i>	1	1,7	3,0	3,0		1,7	0,50	aaa c(30) ccc dd e(0) gh(100) go g+ nh ooo ttt

diersoort	aantal	bassin minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren		bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	bijzondere eisen
		oppervlakte (m²)	diepte (m)		
<i>Castor spec.</i>	2	60	0,5	20	Bassin minimum 3m breed
<i>Hydrochoeris hydrochaeris</i>	3	6	0,5	2	
<i>Hydromys chrysogaster</i>	2	2		1,5	
<i>Myocastor coypus</i>	4	40			
<i>Ondatra zibethicus</i>	2	4			Bassin minimum 1/3 van het verblijf

4. Minimumnormen voor het houden van hoefdieren

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Addax nasomaculatus</i>	3	800		24		200	8	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Aepyceros melampus</i>	8	1000		40		100	5	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Alces alces</i>	1	1000				1000		d ddd HH k o ooo ruw1 ruw2 ttt x
<i>Ammotragus lervia</i>	3	500				125		aa ddd k ooo ruw1 ruw2
<i>Antidorcas marsupialis</i>	8	1000		50		100	6	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Antilope cervicapra</i>	3	600		18		125	6	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Axis axis</i>	3	1000		15		150	5	d ddd e(8) HH k ooo ruw1 ruw2 tt x xxu
<i>Bison bison</i>	3	1100				300		d ddd k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Bison bonasus</i>	3	1100				300		d ddd k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Bos frontalis</i>	3	1100		60		300	20	d ddd e(10) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Bos grunniens</i>	3	1000				250		d ddd k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Bos javanicus</i>	3	1100		60		330	20	d ddd e(10) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Boselaphus tragocamelus</i>	3	800		30		200	10	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Bubalus bubalis</i>	3	1000		30		250	10	d ddd e(o) k o ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Bubalus depressicornis</i>	1	300		10		300	10	d ddd e(10) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ttt
<i>Budorcas taxicolor</i>	3	1000				150		aa ddd k ooo ruw1 ruw2 tt
<i>Camelus bactrianus dom</i>	3	1000				250		d ddd k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Camelus dromedarius dom</i>	3	1000				250		d ddd k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Capra falconeri</i>	3	500				100		aa ddd k nh(light) ooo ruw1 ruw2
<i>Capra ibex</i>	3	400				50		aa ddd k ooo ruw1 ruw2
<i>Capra nubiana</i>	3	400				50		aa ddd k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Capreolus capreolus</i>	2	1000				250		d ddd k nh ooo ruw1 ruw2
<i>Cephalophus natalensis</i>	1	100		3		100	3	d ddd e(12) k nh ooo ruw1 ruw2 ttt
<i>Ceratotherium simum</i>	2	2000		120		1000	60	d db ddd e(18) k nh(light) oo ooo ruw1 ruw2 tt xxu
<i>Cervus elaphus canadensis</i>	3	1200				200		d ddd HH k ooo ruw1 ruw2 tt x
<i>Cervus elaphus elaphus</i>	3	1000				150		d ddd HH k ooo ruw1 ruw2 tt x
<i>Cervus elaphus hippelaphus</i>	3	1000				150		d ddd HH k ooo ruw1 ruw2 tt x
<i>Cervus nippon</i>	3	1000				150		d ddd k nh(light) ooo ruw1 ruw2 tt
<i>Cervus nippon pseudaxis</i>	3	1000		15,00		150	5,00	d ddd e(8) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 tt xxu

<i>Connochaetes spec.</i>	3	1000		45		330	15	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 tt x xxu
<i>Dama dama</i>	3	1000				150		d ddd HH k nh(light) ooo ruw1 ruw2 tt
<i>Damaliscus pygargus</i>	3	800		24		200	8	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 tt x xxu
<i>Elaphurus davidianus</i>	3	1000				150		d ddd HH k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Elephas maximus</i> *Subadulte bul (< 12 jaar)	2	2000		160		500	80	d dd ddd db e(15) k nh(light) o oo ooo p q ruw1 ruw2 ruw3 xxbin(n+1) - k: schuurmogelijkheden - nh(light): stevige structuren zoals rotsen, boomstronken, ... - o: waterbad met meerdere glooiende in- en uitgangen - manipuleerbare objecten
<i>Elephas maximus</i> *Adulte bul (≥ 12 jaar)	1	1000		160		1000	160	d dd ddd db e(15) k nh(light) o oo ooo p q ruw1 ruw2 ruw3 w'' - k: schuurmogelijkheden - nh(light): stevige structuren zoals rotsen, boomstronken, ... - o: waterbad met meerdere glooiende in- en uitgangen - manipuleerbare objecten
<i>Elephas maximus</i> *Vrouwelijke olifanten *Gemengde groep	4	3000		320		500	80	d dd ddd db e(15) k nh(light) o oo ooo p q ruw1 ruw2 ruw3 xxu - k: schuurmogelijkheden - nh(light): stevige structuren zoals rotsen, boomstronken, ... - o: waterbad met meerdere glooiende in- en uitgangen - manipuleerbare objecten
<i>Gazella spec.</i>	3	600		18		125	6	d ddd e(15) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Giraffa camelopardalis</i>	3	1500		115		350	30	d ddd e(18) k ooo q ruw1 ruw2 ruw3 x xxu
<i>Hemitragus jemlahicus</i>	3	400				50		aa ddd k ooo ruw1 ruw2 ruw3
<i>Hexaprotodon liberiensis</i>	1	150		30		150	30	d db e(18) k oo ooo o+ ruw2 ttt x
<i>Hippopotamus amphibius</i>	2	700		100		125	50	d ddd db e(18) k ooo o+ ruw2 x xxu - de 'sprongenregel' (Bijlage 2, Hoofdstuk 1, 4.1.) is niet van toepassing
<i>Hippotragus niger</i>	3	1000		45		330	15	d ddd e(12) k o ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Kobus ellipsiprymnus</i>	3	1000		30		330	10	d ddd e(12) k o ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Kobus leche</i>	3	800		24		200	8	d ddd e(12) k o ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Kobus megaceros</i>	3	800		24		200	8	d ddd e(12) k o ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Lama glama</i>	3	500				125		d ddd k ooo ruw1 ruw2 tt x
<i>Lama guanicoe</i>	3	550				125		d ddd k ooo ruw1 ruw2 tt x
<i>Loxodonta africana</i> *Subadulte bul (< 12 jaar)	2	2000		160		500	80	d dd ddd db e(15) k nh(light) o oo ooo p q ruw1 ruw2 ruw3 xxbin(n+1) - k: schuurmogelijkheden - nh(light): stevige structuren zoals rotsen, boomstronken, ... - o: waterbad met meerdere glooiende in- en uitgangen - manipuleerbare objecten
<i>Loxodonta africana</i>	1	1000		160		1000	160	d dd ddd db e(15) k nh(light) o oo ooo p q ruw1 ruw2 ruw3 w''

*Adulte bul (≥ 12 jaar)								- k: schuurmogelijkheden - nh(light): stevige structuren zoals rotsen, boomstronken, ... - o: waterbad met meerdere glooiende in- en uitgangen - manipuleerbare objecten
<i>Loxodonta africana</i> *Vrouwelijke olifanten *Gemengde groep	4	3000		320		500	80	d dd ddd db e(15) k nh(light) o oo ooo p q ruw1 ruw2 ruw3 xxu - k: schuurmogelijkheden - nh(light): stevige structuren zoals rotsen, boomstronken, ... - o: waterbad met meerdere glooiende in- en uitgangen - manipuleerbare objecten
<i>Madoqua guentheri</i>	2	100		10		50	5	d ddd e(16) k nh ooo ruw1 ruw2 ruw3
<i>Madoqua kirkii</i>	2	100		10		50	5	d ddd e(16) k nh ooo ruw1 ruw2 ruw3
<i>Muntiacus muntjak</i>	2	300						d ddd k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3
<i>Muntiacus reevesi</i>	2	200						d ddd k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3
<i>Okapia johnstoni</i>	1	400		35		400	35	d ddd e(18) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3 ttt xxu
<i>Oreamnos americanus</i>	3	500				100		aa ddd k ooo ruw1 ruw2
<i>Oryx spec.</i>	3	1000		45		330	15	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Ovibos moschatus</i>	3	1100				330		d ddd k ooo ruw1 ruw2 x tt - k: krabmogelijkheden
<i>Ovis aries</i> *niet gedomesticeerd	3	400				50		aa ddd k ooo ruw1 ruw2
<i>Ovis canadensis</i>	3	500				100		aa ddd k ooo ruw1 ruw2
<i>Pudu puda</i>	1	100		3		100	3	d ddd e(o) k nh ooo ruw1 ruw2 ttt
<i>Rangifer tarandus</i>	4	2000				250		d ddd HH k ooo ruw1 ruw2
<i>Rhinoceros unicornis</i>	1	800		60				d ddd db e(18) k oo ooo o+ ruw1 ruw2 x
<i>Rucervus duvaucelii</i>	3	1000				150		d ddd HH k ooo ruw1 ruw2 x
<i>Rupicapra rupicapra</i>	3	400				50		aa ddd k ooo ruw1 ruw2 tt
<i>Syncerus caffer caffer</i>	3	1100		60		300	20	d ddd e(10) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Tapirus indicus</i>	1	350		30		350	30	d ddd db e(18) k nh oo ooo o+ ruw2 ruw3 ttt
<i>Tapirus terrestris</i>	1	250		25		250	25	d ddd db e(18) k nh(light) oo ooo o+ ruw2 ruw3 ttt
<i>Taurotragus oryx</i>	3	1000		45		330	15	d ddd e(12) k ooo ruw1 ruw2 x xxu
<i>Tragelaphus angasii</i>	3	800		24		200	8	d ddd e(12) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3 xxu
<i>Tragelaphus eurycerus eurycerus</i>	3	1000		30		330	15	d ddd e(14) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3 xxu
<i>Tragelaphus eurycerus isaaci</i>	2	700		30		300	15	d ddd e(14) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3 xxu
<i>Tragelaphus spekii</i>	2	500		16		200	8	d ddd e(12) k o ooo ruw1 ruw2 ruw3 x xxu
<i>Tragelaphus strepsiceros</i>	3	1000		45		330	15	d ddd e(12) k nh(light) ooo ruw1 ruw2 ruw3 xxu
<i>Tragulus javanicus</i>	2	10		20		5	10	d ddd e(20) k nh ooo ruw1 ruw2 ruw3
<i>Tragulus nigricans</i>	2	10		25		5	10	d ddd e(20) k nh ooo ruw1 ruw2 ruw3

<i>Vicugna pacos</i>	3	500				125		d ddd k ooo ruw1 ruw2 tt x
<i>Vicugna vicugna</i>	3	550				125		d ddd k ooo ruw1 ruw2 tt x

diersoort	aantal	bassin minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren						bijzondere eisen
		buiten			binnen			
		oppervlakte (m²)	diepte (m)	bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	oppervlakte (m²)	diepte (m)	bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	
<i>Hexaprotodon liberiensis</i>	1	15		15	15		15	- alle dieren hebben op elk moment toegang tot een waterbassin met een temperatuur van minstens 18°C - de 'sprongenregel' (Bijlage 2, Hoofdstuk 1, 4.1.) is niet van toepassing
<i>Hippopotamus amphibius</i>	2	700	0,6 à 1 op 50% van de vereiste oppervlakte van het bassin	100	100	0,6 à 1 op 50% van de vereiste oppervlakte van het bassin	50	- bassin moet delen van minimum 1,5 m diep bevatten (over een oppervlakte van 25m² van het bassin) - diepteverschillen, inclusief in- en uitgangen, zijn glooiend - alle dieren hebben op elk moment toegang tot een waterbassin met een temperatuur van minstens 16°C - de 'sprongenregel' (Bijlage 2, Hoofdstuk 1, 4.1.) is niet van toepassing
<i>Rhinoceros unicornis</i>	1	10	0,8 à 0,9 op 50% van de vereiste oppervlakte van het bassin		10		0,8 à 0,9 op 50% van de vereiste oppervlakte van het bassin	- bassin moet delen van maximum 1,5 m diep bevatten - diepteverschillen, inclusief in- en uitgangen, zijn glooiend - alle dieren hebben op elk moment toegang tot een waterbassin met een temperatuur van minstens 18°C - de 'sprongenregel' (Bijlage 2, Hoofdstuk 1, 4.1.) is niet van toepassing
<i>Tapirus indicus</i>	1	10	1,2	10	10	1,2	10	- alle dieren hebben op elk moment toegang tot een waterbassin met een temperatuur van minstens 18°C - de 'sprongenregel' (Bijlage 2, Hoofdstuk 1, 4.1.) is niet van toepassing
<i>Tapirus terrestris</i>	1	10	1,2	10	10	1,2	10	- alle dieren hebben op elk moment toegang tot een waterbassin met een temperatuur van minstens 18°C - de 'sprongenregel' (Bijlage 2, Hoofdstuk 1, 4.1.) is niet van toepassing

5. Minimumnormen voor het houden van buideldieren

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		opper-vlakte (m²)	hoogte (m)	opper-vlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Acrobates pygmaeus</i>	3-6			4	1			aa dd e(18) fz g+ hh(200) x z(200) Minimumlengte van het verblijf: 2 m
<i>Ailurops ursinus</i>	2			40	3		15	aa dd e(16) f hh(200) x
<i>Bettongia spec.</i>	1	5		10				d e(15) g+ h nh(light) ns ooo ttt
<i>Dasyuroides byrnei</i>	1			5			5	aa c(30) d e(18) go(n+1) g+ h nh(light) ns ooo ttt xx(2)
<i>Dendrolagus goodfellow</i>	1			20	3			aa dd e(16) f hh(200) ruw1 ttt x
<i>Didelphis virginiana</i>	1			12	2			aaa dd e(5) f g g+ nh ttt
<i>Macropus eugenii</i>	2	100		5		35	2,5	d e(10) nh(light) ooo ruw1
<i>Macropus fuliginosus</i>	4	400		20		75	5	d e(15) ooo x
<i>Macropus giganteus</i>	4	400		20		75	5	d e(15) ooo x
<i>Macropus parma</i>	2	100		5		35	2,5	d e(10) nh(light) ooo ruw1 xx(2)
<i>Macropus robustus</i>	2	200		10		75	5	d e(15) ooo x xx(2)
<i>Macropus rufogriseus</i>	2	200		5		75	2,5	d e(0) nh(light) ooo ruw1
<i>Macropus rufus</i>	4	400		20		75	5	d e(15) ooo x
<i>Monodelphis domestica</i>	1			3	1,5			aaa dd e(15) f g g+ nh ttt
<i>Petaurus breviceps</i>	2-6			12	2,5		2,5	aa dd e(18) fz g+ hh(200) x Minimumlengte van het verblijf: 6 m
<i>Phascolarctos cinereus</i>	1			15	3			aa e(18) f h ttt x - rusten op minimaal 5 m van bezoekers - buitenverblijf voorzien OF alle relevante stimuli (bv. klimatologisch) binnen voorzien - aantal bomen: minimaal n+1 - aantal vorken per boom: minimaal 3 - hoogte van de vorken: minimaal 1,5 m - afstand tussen vorken: minimaal 0,9 m - alle bomen moeten horizontale verbindingen op 1,5 m hoogte hebben - ruimtevullende klimmogelijkheden
<i>Potorous tridactylus</i>	1	5		10				d e(15) g+ h nh(light) ns ooo ttt
<i>Sarcophilus harrisii</i>	1-2	100		10		50	5	e(5) nh(light) ns xx(2) av(<1) Maximaal aantal individuen: 8
<i>Thylogale brunii</i>	2	100		5		35	2,5	d e(15) nh(light) ns ooo ruw1
<i>Trichosurus vulpecula</i>	1			12	2			aa dd e(20) f g+ hh(200) ttt x
<i>Vombatus ursinus</i>	1	100		6				c(150) d e(10) go(n+1) g+ nh(light) ns ooo ttt
<i>Wallabia bicolor</i>	2	200		10	1	75	5	d e(10) nh(light) ns ooo ruw1 xx(2)

6. Minimumnormen voor het houden van paardachtigen

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Equus asinus somalicus</i>	3	1300		45		400	15	d ddd e(10) k ml(20) ooo ruw1 ruw2 xxu
<i>Equus burchelli</i>	3	1000		45		300	15	d ddd e(10) k ml(20) ooo ruw1 ruw2 xxu
<i>Equus caballus przewalskii</i>	3	1000				300		d ddd k ml(20) ooo ruw1 ruw2
<i>Equus grevyi</i>	3	1300		45		400	15	d ddd e(10) k ml(20) ooo ruw1 ruw2 xxu
<i>Equus hemionus</i>	3	1000				300		d ddd k ml(20) ooo ruw1 ruw2
<i>Equus kiang</i>	3	1300				400		d ddd k ml(20) ooo ruw1 ruw2 xxu
<i>Equus zebra</i>	3	1300		45		400	15	d ddd e(10) k ml(20) ooo ruw1 ruw2 xxu

7. Minimumnormen voor het houden van varkenachtigen

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Babyrousa babyrussa</i>	1	250		8		40	4	cc d e(18) g+ nh(light) oo ooo ruw2 ttt xxu
<i>Catagonus wagneri</i>	3	200		16		30	4	cc d e(15) g+ nh(light) oo ooo ruw2 tt xxu
<i>Pecari tajacu</i>	3	200		16		30	3	cc d e(15) g+ nh(light) oo ooo ruw2 tt xxu
<i>Phacochoerus africanus</i>	3	300		25		50	7	cc d e(15) g+ oo ooo ruw2 tt x xxu
<i>Potamochoerus porcus</i>	3	300		25		50	6	cc d e(15) g+ nh(light) oo ooo ruw2 tt xxu
<i>Sus cebifrons</i>	3	150		12		25	3	cc d e(15) g+ nh(light) oo ooo ruw2 tt xxu
<i>Sus scrofa</i>	3	350				60		cc d g+ nh(light) oo ooo ruw2 tt
<i>Tayassu pecari</i>	3	200		16		30	6	cc d e(15) g+ nh(light) oo ooo ruw2 tt xxu

8. Minimumnormen voor het houden van kleine carnivoren

(civetkat-, hond-, mangoest- en marterachtigen)

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Aonyx cinereus</i>	2	40		2		5	1	c(40) d dd e(10) g+ h(com.) o+
<i>Arctictis binturong</i>	1	35		8				aa c dd e(10) g nh(light) ttt
<i>Bassariscus astutus</i>	2	15	2,5	5	2,5	5	2	aa d dd e(12) l x
<i>Canis lupus</i>	2	800				130		c d h nh(light) xx(5) av(>1m) - inrichting zorgt ervoor dat de dieren zowel binnen als buiten, minstens over een lengte die gelijk is aan de helft van de omtrek van het verblijf, niet benaderd kan worden door het publiek - inrichting laat toe dat de dieren zich aan elke zijde op minimaal 30 meter van de bezoekersruimten kunnen begeven
<i>Chrysocyon brachyurus</i>	1	500		15				dd e(15) h nh(light) ttt av(<1m)
<i>Civettictis civetta</i>	1	35		8				aa c dd e(10) g nh(light) ttt
<i>Crocuta crocuta</i>	2	800		10		130	5	c d e(10) g h x xx(3)
<i>Cryptoprocta ferox</i>	1	50	3	10				aa dd e(15) gh(120) nh(light) ttt av(<1m)
<i>Cynictis penicillata</i>	2	25		4		10	2	c e(15) go nh(light) av(<1)
<i>Genetta genetta</i>	1	30		6				aa c dd e(10) g nh(light) ttt
<i>Genetta tigrina</i>	1	30		6				aa c dd e(10) g nh(light) ttt
<i>Gulo gulo</i>	2	500						a c d g nh(light) o tt av(>1m)
<i>Helogale parvula</i>	3	15		3		5	1	c e(15) go nh(light) av(<1)
<i>Hyaena hyaena</i>	1	500		5				c dd e(10) g h ttt x
<i>Ictonyx libyca</i>	1	10		5				a c d g g+ nh(light) ttt
<i>Lutra lutra</i>	1	75						c(40) d dd e(o) g+ h h(com.) l o+ ttt
<i>Martes foina</i>	1	20	3					aaa d dd gh(150) g+ x ttt
<i>Meles meles</i>	2	150				50		c d dd g+ go nh(light)
<i>Mellivora capensis</i>	1	70		30				a c cc d dd e(18) go g+ h(nx2) ns nh(light) q w'
<i>Mephitis mephitis</i>	2	30				15		c g nh(light) tt
<i>Mungos mungo</i>	3	35		6		10	2	c e(15) go nh(light) av(<1m)
<i>Mustela putorius</i>	1	15						a d dd go g+ nh(light) o ttt
<i>Nyctereutes procyonoides</i>	2	150				50		c d h nh(light)
<i>Otocyon megalotis</i>	2	150		5		50	2,5	c d e(15) h x
<i>Paradoxurus hermaphroditus</i>	1	30		6				a c dd e(10) g nh(light) ttt

<i>Pteronura brasiliensis</i>	2	150		60		50	20	c(60) dd e(18) g+ h(com.) l o+
<i>Speothos venaticus</i>	2	150		5		50	2,5	c d e(15) g h nh(light) o
<i>Suricata suricatta</i>	3	35		6		10	2	c e(15) go nh(light) av(<1m)
<i>Vulpes lagopus</i>	2	150				50		c d h x
<i>Vulpes vulpes</i>	2	150				50		c d g h nh(light)
<i>Vulpes zerda</i>	2	50		10		15	5	c d e(18) g h nh(light)

diersoort	aantal	bassin minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren		bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	bijzondere eisen
		oppervlakte (m²)	diepte (m)		
<i>Aonyx cinereus</i>	2	20	1	5	- variatie aan diepten - zone met minstens diepte 1m
<i>Lutra lutra</i>	1	25	1	25	- variatie aan diepten - zone met minstens diepte 1m
<i>Pteronura brasiliensis</i>	2	Buiten: 90 Binnen: 15	1	Buiten: 30 Binnen: 5	- zone met minstens diepte 1m - naast het bassin ligt een zone land die minstens 3m breed is

9. Minimumnormen voor het houden van overige diersoorten

(tenreks en goudmollen, vleermuizen, gordeldierachtigen, insecteneters, springspitsmuizen, cloacadieren, luiaards en miereneters, toepaja's en buistandigen)

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf		buiten (m²)	binnen (m²)	
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)			
<i>Atelerix albiventris</i>	1			5				c(5) dd e(20) g+ l nh(light) ns ttt Uitgebreide bewegingsmogelijkheden, bv. tredwiel
<i>Carollia perspicillata</i>	8			10	2		1	e(25) f v f: vliegen zonder belemmerd te worden door de inrichting
<i>Chaetophractus villosus</i>	2			30			15	c(60) dd e(18) go m nh(light) ns
<i>Choloepus didactylus</i>	2	20	3	10	3			aa dd e(18) f h m nh(light) ns o f: ruimtevullend netwerk van hangmogelijkheden
<i>Dasypus novemcinctus</i>	2			60			30	c(90) dd e(18) l m nh(light) ns on
<i>Echinops telfairi</i>	1			1,5	2			aa cc dd e(17) g(n) gh g+ nh(light) ttt
<i>Erinaceus europaeus</i>	1	10						c(5) dd g+ h nh(light) ns ttt h: inclusief overwinteringsmogelijkheid
<i>Hemiechinus auritus</i>	1			6				c(30) dd e(20) g+ l nh(light) ns ttt
<i>Myrmecophaga tridactyla</i>	1	300		10				c(30) dd e(18) h nh(light) ns o q ttt
<i>Orycteropus afer</i>	1	250		50				c(60) dd e(18) go nh(light) ns ttt
<i>Pteropus spec.</i>	8			80	4		5	a e(18) f h a: aan beide kanten van het verblijf klim-en hangmogelijkheden op hoogte f: vliegen zonder belemmerd te worden door de inrichting Minimumlengte van het verblijf: 10 m
<i>Rhynchocyon petersi</i>	2			12				c(10) dd e(20) g+ nh ns tt Buitenverblijf aanbevolen Hok slechts aan één kant te benaderen door het publiek
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	8			35	3		2	e(25) f v f: vliegen zonder belemmerd te worden door de inrichting
<i>Tachyglossus aculeatus aculeatus</i>	2	45		20		20	10	c(30) dd e(15) l m nh(light) ns
<i>Tachyglossus aculeatus lawesii</i>	2	10		30		5	15	c(30) dd e(18) l m nh(light) ns
<i>Tamandua tetradactyla</i>	1	20	3	20	3			aa dd e(18) f h nh(light) ns o ttt f: ruimtevullend netwerk van hangmogelijkheden
<i>Tenrec ecaudatus</i>	2			12			5	a dd e(18) g+ l m nh(light) ns
<i>Tolypeutes matacus</i>	2			20			10	c(10) dd e(18) l m nh(light) ns
<i>Tupaia belangeri</i>	1			3	2,5			aaa dd e(25) g(n) gh g+ ttt nh w'
<i>Tupaia glis</i>	1			3	2,5			aaa dd e(20) g(n) gh g+ ttt nh w'

10. De bijzondere eisen

a	Eenvoudige vaste klimstructuur Alle dieren hebben op elk moment een klimstructuur ter beschikking.
aa	Uitgebreide vaste klimstructuur Alle dieren hebben op elk moment een klimstructuur ter beschikking.
aaa	Klimmogelijkheid met beweeglijke elementen Alle dieren hebben op elk moment een klimstructuur ter beschikking.
av(<1m)	Lage vista (<1m). De dieren kunnen vanaf een verhoging in het verblijf uitkijken. Alle dieren hebben op elk moment een vista ter beschikking.
av(>1m)	Hoge vista (>1m). De dieren kunnen vanaf een verhoging in het verblijf uitkijken. De dieren kunnen minstens boven de hoofden van de bezoekers kijken en hebben de mogelijkheid om in de verte te kijken. Alle dieren hebben op elk moment een vista ter beschikking.

b	Slingermogelijkheden
---	----------------------

c ^(...)	Graafmogelijkheden Waar van toepassing wordt de minimumdiepte tussen haakjes weergegeven in centimeter.
cc	Wroetmogelijkheden
ccc	Knaagmogelijkheden

k	Krabmogelijkheden/schuurmogelijkheden
---	---------------------------------------

d	Veerkrachtige bodem over vrijwel de volledige minimumoppervlakte van het verblijf.
db	Veerkrachtige bodem over vrijwel de volledige minimumoppervlakte van het binnenverblijf.
dd	Manipuleerbare bodembedekking over vrijwel de volledige minimumoppervlakte van het verblijf.
ddd	Abrasieve ondergrond over een klein deel van de minimumoppervlakte van het verblijf.

e ^(...)	De dieren hebben permanent toegang tot een ruimte waarin de temperatuur niet daalt onder de temperatuur in graden Celsius die tussen haakjes is aangegeven.
--------------------	---

f	Mogelijkheid tot soortspecifiek driedimensionaal gebruik van de ruimte
---	--

fz	Zweefmogelijkheden De dieren hebben voldoende open ruimte om te zweven over de volledige minimumlengte van het verblijf. De inrichting mag de zweefmogelijkheden niet belemmeren zodat de ruimte optimaal benut kan worden.
----	--

g ^(...)	Nestbox Alle dieren hebben op elk moment een nestbox ter beschikking. Waar van toepassing wordt het aantal nestboxen tussen haakjes weergegeven.
go ^(...)	Nestbox toegankelijk via een kunstmatige buis of zelf gegraven gang. Alle dieren hebben op elk moment een nestbox ter beschikking. Waar van toepassing wordt het aantal nestboxen tussen haakjes weergegeven.
gh ^(...)	Hok op hoogte Alle dieren hebben op elk moment een hok op hoogte ter beschikking. Waar van toepassing wordt de minimumhoogte van de bodem van het hok op hoogte, gemeten vanaf de standplaats van de bezoekers, tussen haakjes weergegeven in centimeter.
g+	Geschikt nestmateriaal
ggg	Tunnel (eventueel zelf gegraven)

h ^(...)	Soortspecifieke rustplaats Alle dieren hebben op elk moment een soortspecifieke rustplaats ter beschikking. Waar van toepassing wordt het minimum aantal rustplaatsen tussen haakjes weergegeven.
--------------------	---

hh ^(...)	Soortspecifieke rustplaats op hoogte Alle dieren hebben op elk moment een soortspecifieke rustplaats ter beschikking. Waar van toepassing wordt de minimumhoogte van de bodem van de soortspecifieke rustplaats, gemeten vanaf de bodem van het verblijf, tussen haakjes weergegeven in centimeter.
h(com.)	Soortspecifieke rustplaats om communaal te rusten.

j ^(...)	De minimumlengte van de kortste kant van het verblijf is tussen haakjes weergegeven in meter
--------------------	--

ml ^(...)	De minimumlengte van de kortste kant van het buitenverblijf is tussen haakjes weergegeven in meter.
---------------------	---

l ^(...)	Individueel slaaphok Voor elk dier is een individueel slaaphok voorzien. Waar van toepassing wordt de minimumhoogte van de bodem van het individueel slaaphok, gemeten vanaf de bodem van het verblijf, tussen haakjes weergegeven in centimeter.
--------------------	---

n ^(...)	Slaaphok Alle dieren hebben op elk moment een slaaphok ter beschikking. Waar van toepassing wordt de minimumhoogte van de bodem van het slaaphok, gemeten vanaf de bodem van het verblijf, tussen haakjes weergegeven in centimeter.
--------------------	--

o	Waterbad dat voldoende groot is zodat alle volwassen dieren tegelijkertijd hun lichaam volledig kunnen onderdompelen. De oppervlakte van het waterbad is niet inbegrepen in de minimale oppervlakte van het verblijf.
on	Ondiep waterbad dat voldoende groot is zodat alle volwassen dieren tegelijkertijd hun lichaam volledig kunnen onderdompelen. De oppervlakte van het waterbad is niet inbegrepen in de minimale oppervlakte van het verblijf.
oo	Modderbad
ooo	Stofbad
o+	Bassin waarin de dieren kunnen zwemmen De oppervlakte van het bassin is niet inbegrepen in de minimale oppervlakte van het verblijf. Waar van toepassing worden de minimale afmetingen en watertemperatuur vastgelegd in tabel 2.

p	Douchemogelijkheden
---	---------------------

s(bi)	Dieren kunnen ook volledig binnen gehouden worden indien alle relevante stimuli worden gegeven (bv. klimatologisch). Als de dieren enkel binnen gehouden worden dan is de totale minimale oppervlakte de som van de oppervlakte van het binnen- en buitenverblijf.
s(bu)	Dieren kunnen ook volledig buiten gehouden worden indien voldoende schuilmogelijkheden worden voorzien. Als de dieren enkel buiten gehouden worden dan is de totale minimale oppervlakte de som van de oppervlakte van het binnen- en buitenverblijf.

HH	Toevluchtsoord voor vrouwelijke dieren
----	--

m	De dieren kunnen tijdelijk apart gehouden worden, bijvoorbeeld bij incompatibiliteit en kweek. De noodzaak en de tijdelijkheid worden gedocumenteerd.
---	--

tt	Mannelijke dieren kunnen tijdelijk in een geschikt verblijf van de groep afgezonderd worden als dat noodzakelijk is om het welzijn van alle dieren te garanderen. De noodzaak en de tijdelijkheid worden gedocumenteerd.
ttt	Als de dieren compatibel zijn, mogen ze in groep gehouden worden. In dat geval wordt de minimale oppervlakte, vermeld in de kolom 'minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren', vermenigvuldigd met het aantal dieren.

w	Als de dieren compatibel zijn, mogen ze met twee gehouden worden. In dat geval wordt de minimale oppervlakte, vermeld in de kolom 'minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren', vergroot met 50%.
---	--

w'	Als de dieren compatibel zijn, mogen ze met twee gehouden worden. In dat geval moeten twee gelinkte, opsplitsbare verblijven die beide voldoen aan de normen voorzien worden.
w''	Als de dieren compatibel zijn, mogen ze met twee of meer gehouden worden. In dat geval moeten er evenveel gelinkte, opsplitsbare verblijven voorzien worden, die allen voldoen aan de normen, als het aantal gehouden dieren.

x	De dieren hebben de mogelijkheid om soortgenoten en het publiek te mijden, en om zich te verstoppen. Er is een visuele barrière.
nh(light)	De dieren hebben de mogelijkheid om soortgenoten en het publiek te mijden, en om zich te verstoppen. Er is begroeiing of structuur in het verblijf (bv. rotsen, constructie met boomstammen, dichte struiken, ...).
nh	De dieren hebben de mogelijkheid om soortgenoten en het publiek te mijden, en om zich te verstoppen. Er is begroeiing of structuur in het verblijf dat uitgebreide schuil- en verstopmogelijkheden biedt voor de dieren (bv. rotsen, constructie met boomstammen, netwerk van dichte struiken, ...).

ns	Variatie in substraten (bv. rotsen, zand, gras, ...)
----	--

q	Er moet voor deze soort een specifiek programma m.b.t. verrijking uitgewerkt en toegepast worden.
---	---

ruw1	Ruwvoeder wordt op die manier aangeboden dat de dieren niet meer dan 6u zonder voeding zitten.
ruw2	Ruwvoeder en/of browse wordt op meerdere plaatsten aangeboden zodat alle dieren gelijktijdig kunnen eten.
ruw3	High feeders verplicht: ruwvoeder wordt ook dagelijks op boom- of struikhoogte aangeboden.

u	Het bassinwater bestaat uit natuurlijk of kunstmatig zeewater, met een zoutgehalte van minimaal 22 ppt.
---	---

v	Vleermuis-specifieke aanhechtingsmogelijkheid om met de poten aan het plafond te kunnen hangen in een donkere, holte-achtige structuur.
---	---

xx ^(...)	Compartimentering van het binnen- en buitenverblijf. De minimumgroepsgrootte waarbij compartimentering van het verblijf noodzakelijk is, wordt tussen haakjes weergegeven. De minimale grootte van het kleinste compartiment is gelijk aan de minimale bijkomende oppervlakte per dier. Elk compartiment is altijd toegankelijk en heeft minstens twee bruikbare toegangen.
xxb	Individueel verblijf. Elk dier beschikt over een individueel verblijf dat voldoet aan de gestelde minimumoppervlaktes en bijzondere eisen. Dit kan verbonden worden met een ander verblijf indien de dieren compatibel zijn.
xxc	Gemeenschappelijk verblijf is mogelijk. Indien elk individueel dier beschikt over meer dan twee maal het minimum oppervlak, is een gemeenschappelijk verblijf toegelaten.
xxu	Bij een groepsgrootte van 2 of meer dieren moeten er minstens twee compartimenten aanwezig zijn in het binnenverblijf of structuren die zorgen voor terugtrekmogelijkheden. De minimale grootte van het kleinste compartiment is gelijk aan de minimale bijkomende oppervlakte per dier. Elk compartiment is altijd toegankelijk en heeft minstens twee bruikbare toegangen.
xxu'	Bij een groepsgrootte van 2 of meer dieren moeten er minstens twee compartimenten aanwezig zijn in het binnenverblijf of structuren die zorgen voor terugtrekmogelijkheden. De minimale grootte van het kleinste compartiment is gelijk aan de minimale bijkomende oppervlakte per dier. Elk compartiment is altijd toegankelijk en heeft minstens twee bruikbare toegangen.
xxbin ^(...)	Compartimentering van het binnenverblijf. De minimumgroepsgrootte waarbij compartimentering van het verblijf noodzakelijk is, wordt tussen haakjes weergegeven. De minimale grootte van het kleinste compartiment is gelijk aan de minimale bijkomende oppervlakte per dier. Elk compartiment is altijd toegankelijk en heeft minstens twee bruikbare toegangen.

z ^(...)	De minimumhoogte van het dak van het verblijf boven de standplaats van de bezoekers is tussen haakjes weergegeven in centimeter
--------------------	---

Z1	De dieren hebben de mogelijkheid om op 10 meter van elkaar te zitten in het verblijf.
Z2	De dieren hebben de mogelijkheid om op 20 meter van elkaar te zitten in het verblijf.
Z3	Variatie in substraten met verschillende thermische kwaliteiten ofwel creatie van microklimaten met verschillende temperaturen; er moet een ruimte zijn waar de dieren toegang hebben tot max. 10°C.

11. Aanpassingen aan de minimumnormen voor primaten en zeezoogdieren

Via het 'ministerieel besluit van 18 maart 2019 tot wijziging van diverse bepalingen van het ministerieel besluit van 3 mei 1999 tot vaststelling van minimumnormen voor het houden van zoogdieren in dierentuinen' werden nieuwe minimumnormen voor het houden van primaten en zeezoogdieren (exclusief tuimelaars) in dierentuinen vastgelegd.

De Vlaamse Dierentuinencommissie adviseert om een beperkt aantal wijzigingen aan te brengen aan deze minimumnormen die vastgelegd werden in 2019.

Aanpassing formulering code c bij primaten

De Vlaamse Dierentuinencommissie adviseert om de bijzondere eis met code c te herformuleren.

In bijlage 2., hoofdstuk 2., afdeling 1., tabel 2. wordt code c als volgt geherformuleerd.

Manipuleerbare bodembedekking over ten minste 90% van de minimum oppervlakte van het verblijf.	c
--	---

Mensapen

De Vlaamse Dierentuinencommissie adviseert om voor mensapen een bijzondere eis met betrekking tot het uitwerken en toepassen van een verrijkingsprogramma toe te voegen.

In bijlage 2., hoofdstuk 2., afdeling 1., tabel 1. wordt code q toegevoegd aan de onderstaande soorten.

diersoort	aantal	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier		bijzondere eisen
		buitenverblijf		binnenverblijf				
		oppervlakte (m²)	hoogte (m)	oppervlakte (m²)	hoogte (m)	buiten (m²)	binnen (m²)	
<i>Pongo spec.</i>	2	75	5	75	5	30	30	a b c d ⁽¹⁸⁾ e f ⁽²⁵⁰⁾ q i k l ⁽²⁾
<i>Gorilla spec.</i>	3	175	4	175	4	30	30	a b c d ⁽¹⁸⁾ e f ⁽²⁰⁰⁾ q k l ⁽³⁾
<i>Pan paniscus</i>	4	100	4	100	4	20	20	a b c d ⁽¹⁸⁾ e f ⁽²⁰⁰⁾ q k l ⁽⁴⁾
<i>Pan troglodytes</i>	4	100	4	100	4	20	20	a b c d ⁽¹⁸⁾ e f ⁽²⁰⁰⁾ q k l ⁽⁴⁾

In bijlage 2., hoofdstuk 2., afdeling 1., tabel 2. wordt code q toegevoegd aan de tabel met bijzondere eisen.

Er moet voor deze soort een specifiek programma m.b.t. verrijking uitgewerkt en toegepast worden.	q
---	---

Tuimelaar

De Vlaamse Dierentuinencommissie adviseert om de minimumnorm voor het houden van tuimelaars die dateert van 1999 te wijzigen.

In bijlage 1., tabel I en tabel II worden de rijen *Tursiops truncatus* opgeheven.

Aan bijlage 2., hoofdstuk 2., Afdeling 2., Tabel 1. wordt volgende rij toegevoegd:

diersoort(1)	aantal(2)	minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren				bijkomende oppervlakte per bijkomend dier(3)		bijzondere eisen(4)
		buitenverblijf(5)		binnenverblijf(5)				
		oppervlakte m²	hoogte m	oppervlakte m²	hoogte m	buiten m²	binnen m²	
<i>Tursiops truncatus</i>	4-6	-	-	-	-	-	-	0+

Aan bijlage 2., hoofdstuk 2., Afdeling 2., Tabel 2. wordt volgende rij toegevoegd:

diersoort(1)	aantal(2)	BASSIN(6) minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren		bijkomende opp. (m ²) per bijkomend dier(3)	bijzondere eisen(4)
		oppervlakte m ²	diepte m		
<i>Tursiops truncatus</i>	4-6	550	3,5 op 275m ² van het bassin	75	o ^{tw} o ^b o ^v o ^m o ^g o ^k o ^q o ^a

Aan bijlage 2., hoofdstuk 2., Afdeling 2., Tabel 3. worden volgende rijen toegevoegd:

Een permanent toegankelijk bassin is verplicht. De afmetingen en bijzondere eisen ervan zijn opgenomen in tabel II.	o ⁺
Het totale watervolume voor maximaal zes dieren bedraagt 2000 m ³ . Voor elk extra dier komt daar 300 m ³ watervolume bij.	o ^{tw}
Een buitenbassin met een minimumoppervlakte van 75 m ² per dier is verplicht.	o ^b
De ruimte waarin het binnenbassin zich bevindt, wordt voldoende geventileerd. De minimumverversing bestaat uit tien luchtvolumes per uur.	o ^v
Het bassinoppervlak bestaat uit niet-abrasieve en niet-reflecterende materialen.	o ^m
Blootstelling aan geluiden met hoge intensiteit of geluiden die de dieren verontrusten of auditief storen, worden vermeden. Toestellen of machines in de nabijheid van het verblijf die dat type van geluiden produceren, worden zo goed mogelijk geïsoleerd.	o ^g
Alle individuen in een groep kunnen permanent kiezen tussen minstens twee bassins om zich af te zonderen, zodat ze beter kunnen omgaan met sociale druk of met hun gemoedstoestand van het moment.	o ^k
Bijzondere eisen voor de waterkwaliteit: - Het bassinwater bestaat uit natuurlijk of kunstmatig zeewater, met een saliniteit van minimaal 22 ppt. - De temperatuur van het bassinwater bedraagt minimaal 10 °C en maximaal 32 °C voor een volwassen dier. Voor juvenielen wordt een temperatuur tussen 14 en 28 °C aangehouden. - De pH van het bassinwater ligt tussen 7,2 en 8,4. - Het totale gehalte coliformen ligt onder de 1000 kolonies/100ml. Andere bacteriën, schimmels en gisten worden regelmatig getest. - Het bassinwater wordt minimaal twee keer per dag getest voor de chloorconcentratie en/of andere oxideermiddelen. Vrij chloor is onder 0,8 mg/l; gecombineerd chloor is onder 0,2 mg/l; totaal chloor is onder 1,0mg/l. Bij een watertemperatuur van ≤15 °C kan een tijdelijke concentratie van max. 1,8mg/l totaal chloor getolereerd worden. - Het bassinwater is vrij van resterend opgeloste ozon. De ORP (Oxidatie-Reductie Potentiaal) wordt gehouden onder 450 mV.	o ^q
Het afzonderingsbassin beschikt over een aparte filterinstallatie en over een hefplatform.	o ^a

Walrus

De Vlaamse Dierentuinencommissie adviseert om de minimumnorm voor de bassins van walrussen aan te passen.

In bijlage 2., hoofdstuk 2., afdeling 2., tabel 2. wordt de minimumnorm voor de bassins van walrussen als volgt gewijzigd.

diersoort	aantal	bassin minimumafmetingen voor het aangegeven aantal dieren		bijkomende oppervlakte per bijkomend dier (m²)	bijzondere eisen
		oppervlakte (m²)	diepte (m)		
<i>Odobenus rosmarus</i>	3-4	400	3,5 op 87% van de vereiste oppervlakte van het bassin 5 op 20% van de vereiste oppervlakte van het bassin	50	C ^(8,4) - d - variatie aan diepten - ondiepe delen zijn minstens 1,5m diep

12. Aanpassingen aan de algemene artikelen

De Vlaamse Dierentuinencommissie adviseert om naast de bepaling van de nieuwe specifieke minimumnormen op soortniveau ook de volgende wijzigingen door te voeren in het algemene kader van het Ministerieel besluit van 3 mei 1999 tot vaststelling van minimumnormen voor het houden van zoogdieren in dierentuinen:

- In artikel 1 wordt een bijkomende definitie ingevoegd:
 - “7. verrijking : verbeteren van de kwaliteit van de omgeving door stimuli toe te voegen of acties aan te bieden die resulteren in een meetbare verbetering in gedragsmatig, psychologisch of fysiologisch welzijn.”
- In bijlage 2., hoofdstuk 1, wordt de eerste alinea geschrapt:
 - ~~1. De wetenschappelijke naam van de zoogdiersoorten in de kolom ‘diersoort’ is gebaseerd op de systematiek en nomenclatuur volgens Wilson & Reeder – Mammal Species of the World, 3rd edition (2005).~~
- In bijlage 2., hoofdstuk 1, wordt de volgende alinea toegevoegd:
 - 3.5. Indien er enkel een binnenverblijf voorzien wordt, dan wordt er gezorgd voor natuurlijke stimuli aangepast aan de soort. Het gaat bijvoorbeeld om (het simuleren van) regen, wind, UV-licht, zonlicht en variatie van de temperatuur.
- In bijlage 2., hoofdstuk 1, wordt aan alinea 4.1. de volgende tekst toegevoegd:
 - 4.1. (...) De waarde van y is steeds een zo klein mogelijk geheel getal, maar is indien mogelijk niet 0.”